

BOSNA I HERCEGOVINA
Ministarstvo komunikacija i prometa
Direkcija za civilno zrakoplovstvo

A

C

D

H

B

**PRAVILNIK O USPOSTAVLJANJU
MREŽE I NAČINU RADA
ZRAKOPLOVNIH METEOROLOŠKIH
STANICA**

Datum: 10. februar 2005. godine
Referentni broj: 03-293.5-126/05
Jezik: bosanski

Na osnovu člana 16 i člana 61. Zakona o upravi ("Službeni glasnik BiH", broj 32/02), a u vezi sa članom 6. stav 1. i članom 10. stav 10. Zakona o zrakoplovstvu Bosne i Hercegovine, ("Službeni glasnik BiH", broj 2/04), generalni direktor Direkcije za civilno zrakoplovstvo Bosne i Hercegovine donosi

PRAVILNIK

O USPOSTAVLJANJU MREŽE I NAČINU RADA ZRAKOPLOVNIH METEOROLOŠKIH STANICA

1. OPĆE ODREDBE

Član 1.

Ovim pravilnikom se utvrđuju način uspostave mreže meteoroloških stanica radi bezbjednosti i pravovremenosti odvijanja civilne zračne plovidbe u zračnom prostoru Bosne i Hercegovine (Mreža zrakoplovnih meteoroloških stanica) i kriterijumi za njeno uspostavljanje i funkcionisanje.

Pod pojmom funkcionisanje podrazumijeva se rad stanica mreže prema programa u skladu sa odgovarajućim standardima Međunarodne organizacije za civilno zrakoplovstvo (ICAO), Svjetske meteorološke organizacije (WMO) i propisima Bosne i Hercegovine.

Član 2.

Direkcija za civilno zrakoplovstvo Bosne i Hercegovine u saradnji sa entitetskim direkcijama utvrđuje potrebu uspostavljanja i funkcionisanja zrakoplovnih meteoroloških stanica i uspostavu mreže zrakoplovnih meteoroloških stanica.

Član 3.

Postavljanje, puštanje u rad i održavanje zrakoplovnih meteoroloških stanica obavlja se u skladu sa Pravilnikom za izdavanje dozvola za puštanje u rad zrakoplovno-tehničkih uređaja/sistema ("Službeni glasnik BiH", broj 44/02 od 28. septembra 2004.) i u saglasnosti sa praksom, postupcima i tehničkim karakteristikama koje je objavila Svjetska meteorološka organizacija (WMO).

Član 4.

Zrakoplovne meteorološke stanice treba da se postave tako da u svakom trenutku omogućavaju reprezentativno osmatranje meteoroloških elemenata značajnih za bezbjednost zračne plovidbe u cijeloj oblasti aerodroma, a naročito osmatranje razvoja vremena u prostoru poletno-sletne staze sa odgovarajućim sektorima (360°).

Ako zrakoplovno-meteorološku stanicu nije moguće postaviti u skladu sa prethodnim stavom, osmatranja meteoroloških elemenata koja zbog smještaja stanice nisu reprezentativna, moraju biti obavljena sa najpogodnijeg mjesta u blizini stanice ili moraju biti podržana odgovarajućom instrumentalnom automatskom opremom.

Član 5.

Zrakoplovne meteorološke stanice rade prema jednom od Programa rada koji se ustanovljavaju ovim Pravilnikom.

Programi rada zrakoplovnih meteoroloških stanica su uslovljeni zadovoljavanjem kriterijuma koji su određeni međunarodnim dokumentima:

1. Tehnički propisi, knjiga br. 2, Meteorološka služba za međunarodno zrakoplovstvo, SMO-br.49, Sekretarijat Svjetske meteorološke organizacije, Ženeva 2004.

(Technical Regulations, vol. 2, Meteorological service for International Air Navigation, WMO-No.49, Secretariat of the World Meteorological Organization, Geneva, 2004)

2. Meteorološka služba za međunarodno zrakoplovstvo, Dodatak 3 na Konvenciju o međunarodnom civilnom zrakoplovstvu, Međunarodni standardi i preporučena praksa, Organizacija za međunarodno civilno zrakoplovstvo, Četrnaesto izdanje, 2004.

(Meteorological Service for International Air Navigation, Annex 3 to the Convention on International Civil Aviation, International Standards and Recommended Practices, ICAO, Fifteenth edition 2004)

3. Regionalni zrakoplovni i plan za Evropu, knjige 1-2, Dokument Organizacija za međunarodno civilno zrakoplovstvo broj 7754, Prvo izdanje, 2001.

(Air Navigation Plan, European Region, vol I-II, ICAO Doc 7754, First edition, 2001)

4. Vodič za meteorološke instrumente i metode osmatranja, SMO-broj 8, Sekretarijat Svjetske meteorološke organizacije, Ženeva 1996.

(Guide to meteorological Instruments and Methods of Observations, WMO-No.8, Secretariat of the World Meteorological Organization, Geneva, 1996)

2. MREŽA ZRAKOPLOVNIH METEOROLOŠKIH STANICA

Član 6.

Sve zrakoplovne meteorološke stanice su telekomunikacijama povezane u jedinstven sistem koji omogućuje razmjenu meteoroloških informacija.

Mrežu zrakoplovnih meteoroloških stanica čine automatske meteorološke stanice i stanice sa klasičnim meteorološkim instrumentima, a koje se razmještaju na aerodromima i tačkama značajnim za civilnu vazдушnu plovību u Bosni i Hercegovini.

Član 7.

Mreža zrakoplovnih meteoroloških stanica se uspostavlja zbog osiguranja zrakoplovno-meteoroloških osmatranja i izvještaja o vremenskim uvjetima od značaja za zračnu plovību u Bosni i Hercegovini.

Mreža zrakoplovnih meteoroloških stanica predstavlja direktnu podršku sigurnosti, učinkovitosti i redovnosti odvijanja civilne zračne plovibe.

3. ZRAKOPLOVNE METEOROLOŠKE STANICE I NJIHOV PROGRAM RADA

Član 8.

Prema programu rada i mjestu ugradnje, zrakoplovne meteorološke stanice se dijele na:

1. Glavne zrakoplovne meteorološke stanice - stanice smještene na aerodromima sa osobljem ovlašćenim za obavljanje programa osmatranja glavne zrakoplovne meteorološke stanice, odnosno kombinovanog programa osmatranja zrakoplovne, sinoptičke i klimatološke stanice.
2. Osnovne zrakoplovne meteorološke stanice - stanice smještene na aerodromima sa osobljem ovlašćenim za obavljanje programa osmatranja osnovne zrakoplovne meteorološke stanice.
3. Posebne zrakoplovne meteorološke stanice - stanice postavljene na punktovima značajnim za zračnu plovību.

Član 9.

Program rada zrakoplovnih meteoroloških stanica se utvrđuju u skladu sa članom 8. ovog Pravilnika.

Programi rada zrakoplovnih meteoroloških stanica moraju udovoljavati zahtjevima civilne zračne plovidbe i uvažavati potrebe meteorološkog osmatračkog sistema u Bosni i Hercegovini u skladu sa dokumentima iz člana 5. ovog pravilnika.

Program rada zrakoplovnih meteoroloških stanica čine:

1. Program osmatranja i
2. Program izvještavanja.
- 3.1 PROGRAM OSMATRANJA

Član 10.

Za svaku zrakoplovnu meteorološku stanicu, a u skladu sa organizacijom rada stanice, utvrdit će se jedan od sljedećih programa osmatranja:

1. Program osmatranja glavne zrakoplovne meteorološke stanice;
2. Program osmatranja osnovne zrakoplovne meteorološke stanice;
3. Program osmatranja posebne zrakoplovne meteorološke stanice.

Član 11.

Program osmatranja glavne zrakoplovne meteorološke stanice obuhvata neprekidna osmatranja i bilježenja podataka 24 sata dnevno, 365 dana u godini, za elemente:

1. smjer i brzina prizemnog vjetrova,
2. horizontalna vidljivost,
3. vidljivost duž poletno-sletne staze (RVR),
4. sadašnje vrijeme,
5. prošlo vrijeme,
6. količina oblaka,
7. vrsta oblaka,
8. visina baze oblaka / vertikalna vidljivost,
9. temperatura zraka,
10. vlažnost zraka,
11. atmosferski pritisak,
12. ekstremne temperature zraka,
13. količina padavina,
14. stanje tla,
15. snježni pokrivač,
16. specijalne meteorološke pojave u skladu sa Dodatkom 3 Konvencije o međunarodnom civilnom zrakoplovstvu.

Član 12.

Program osmatranja osnovne zrakoplovne meteorološke stanice obuhvata neprekidna osmatranja i bilježenja podataka u periodu otvorenosti aerodroma o ovim elementima:

1. smjer i brzina prizemnog vjetra,
2. horizontalna vidljivost,
3. vidljivost duž poletno-sletne staze (RVR),
4. sadašnje vrijeme,
5. prošlo vrijeme,
6. količina oblaka,
7. vrsta oblaka,
8. visina baze oblaka / vertikalna vidljivost,
9. temperatura zraka,
10. vlažnost zraka,
11. atmosferski pritisak,
12. specijalne meteorološke pojave u skladu sa Dodatkom 3 Konvencije o međunarodnom civilnom zrakoplovstvu.

Član 13.

Program osmatranja posebne zrakoplovne meteorološke stanice utvrđuje se za svaku stanicu pojedinačno, a obuhvata osmatranja i bilježenja podataka odabranih u skladu sa potrebama civilne zračne plovidbe u Bosni i Hercegovini.

3.2 PROGRAM IZVJEŠTAVANJA

Član 14.

Za svaku zrakoplovnu meteorološku stanicu, a u skladu sa njenom organizacijom rada, propisuje se jedan od sljedećih programa izvještavanja:

1. Program izvještavanja glavne zrakoplovne meteorološke stanice;
2. Program izvještavanja osnovne zrakoplovne meteorološke stanice;
3. Program izvještavanja posebne zrakoplovne meteorološke stanice.

Član 15.

Program izvještavanja glavne zrakoplovno-meteorološke stanice provodi se svakodnevno tokom cijele godine i obuhvata sastavljanje i izdavanje slijedećih izvještaja:

1. Redovne kodirane meteorološke za zrakoplovstvo (METAR), svakih 30 minuta u periodu otvorenosti aerodroma, a u periodu zatvorenosti aerodroma svaki sat;
2. Lokalne redovne izvještaje u obliku skraćenog otvorenog teksta i to:
 - a) za ATS jedinice, svakih 30 minuta, u periodu otvorenosti aerodroma;

b) za druge korisnike, na zahtjev, u periodu 00-24 H.

3. Lokalne posebne izvještaje, u skladu sa kriterijumima za izdavanje posebnih izvještaja, u obliku skraćenog otvorenog teksta i to:

a) za ATS jedinice, u periodu otvorenosti aerodroma;

b) za druge korisnike, na zahtjev, u periodu 00-24 H.

Član 16.

Program izvještavanja osnovne zrakoplovne meteorološke stanice provodi se u periodu otvorenosti aerodroma i obuhvata sastavljanje i izdavanje sljedećih izvještaja:

1. Redovni kodirani meteorološki izvještaji (METAR) svaki puni sat u periodu otvorenosti aerodroma i dva sata prije toga, a ako osnovna meteorološka stanica posjeduje automatsku meteorološku opremu, u tom slučaju se redovni kodirani izvještaji (METAR) izdaju i u periodu zatvorenosti aerodroma uz dopunu AUTO na početku izvještaja;

2. Posebni meteorološki izvještaj (SPECI), a u skladu sa kriterijumima za izdavanje posebnih izvještaja, u periodu otvorenosti aerodroma i dva sata prije toga. Ako osnovna meteorološka stanica posjeduje automatsku meteorološku opremu, u tom slučaju se posebni izvještaji (SPECI) izdaju i u periodu zatvorenosti aerodroma uz dopunu AUTO na početku izvještaja;

3. Lokalne redovne izvještaje u skraćenom otvorenom tekstu i to:

a) za ATS jedinice, svaki puni sat, u periodu otvorenosti aerodroma;

b) za druge korisnike, na zahtjev, u periodu otvorenosti aerodroma.

4. Lokalne posebne izvještaje, u skladu sa kriterijumima za izdavanje posebnih izvještaja, u skraćenom otvorenom tekstu i to:

a) za ATS jedinice, u periodu otvorenosti aerodroma;

b) za druge korisnike, na zahtjev, u periodu otvorenosti aerodroma.

Član 17.

Program izvještavanja posebne zrakoplovne meteorološke stanice se utvrđuje pojedinačno za svaku stanicu, a obuhvata izradu i izdavanje određenih izvještaja u skladu sa potrebama zračne plovidbe i meteorološkog osmatračkog sistema u Bosni i Hercegovini.

Član 18.

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od objavljivanja u "Službenom glasniku BiH".

Ovaj pravilnik će se objaviti i u službenim glasilima entiteta.

Broj 03-293.5-126/05
10. februara 2005. godine
Sarajevo

Generalni direktor
Đorđe Ratkovića, s. r.